

ОСОБЛИВОСТІ ЕВОЛЮЦІЇ СУЧАСНИХ КІНОТЕАТРІВ

Анотація : У статті досліджується особливості розвитку сучасного етапу - еволюції кінотеатрів. Наведені основні типи та надана їх характеристика та особливості експлуатації.

Ключові слова: кінотеатр, мультіплекс, кіноапаратний комплекс, кінозал.

28 грудня 1894р. брати Люм'єр в Парижі в підвалі «Гран-кафе» на бульварі Капуцинів вперше продемонстрували публічну платну демонстрацію нового виду видовища – кінематографа. За майже 120 років це видовище від унікальної (на той час) розваги стало звичайним явищем, і по суті увійшло в кожний дім.

Німе, чорно-біле, рухоме зображення стало кольоровою звуковою стрічкою, що змушує забути нас день сьогоднішній, та дозволяє зануритися в сонм почуттів та подій, не властивих нашому життю. Невеликі, адаптовані під зали приміщення, з розташованим у центрі кінопроектором та тапером біля екрану були замінені великими, комфортабельними глядацькими залами. Екран став займати більшу частину стіни зала, а його розміри стали залежить від виду проєкції. Кінопроектор став стаціонарним та перемістилися за задню стіну зала. Плівкові технології стали переходити на цифрові. Кількість залів в будівлі збільшилось, місткість їх зменшилась, а самі зали обросли допоміжними приміщеннями: фойє, виставковими залами, підприємство харчування и т.д. Змінились і місця для глядачів. Тепер це не звичайні стільці, а крісла, дивани и навіть ліжка.

Кінотеатри з багатьма залами, кожен з яких призначений для невеликої кількості глядачів вперше виникли в США на початку 70-х років. Вони називалися "multiplexes" Так з'явився багатозальний кінотеатр, що складається з декількох залів на 80-150 місць з високим рівнем комфорту. Багатозальність дозволяє здійснювати політику гнучкого репертуару: одночасну демонстрацію різних фільмів або демонстрацію одного і того ж фільму у кожному залі, але з інтервалом 30 хвилин. Це дало змогу підвищити рентабельність закладу. Зараз на європейському кіноринку головним сегментом є кінотеатри з 10 залами і більше. Так, у Франції таких кінотеатрів - 70%, у Великобританії - 65%, Іспанія - 30%, Німеччина - 25%. від загальної кількості кінотеатрів.

Така популярність багатозальних кінотеатрів привела до створення єдиної міжнародної класифікації типів кінотеатрів за кількістю залів:

- однозальний кінотеатр - singlscreen (моноекран)
- багатозальний кінотеатр – miniplex multisreen (2-7 залів)
- мультиплекс - multiplex (8-15залов)
- мегаплекс - megaplex (16 и більш залів)
- кіноплекс - багатозальник у складі торговельно-розважального центру.

Сьогодні самий популярний формат багатозального кінотеатру — це мультиплекс в торговельному центрі. Заманити глядача в окремо стоячі кінотеатри становиться все важче, але одночасно з тим вартість оренди торговельної площі (згідно даних США) в торговельних центрах на 20% вище, якщо у їх складі є кінотеатр.

Мультиплекс – це багатофункціональний комплекс с декількома відносно невеликими демонстраційними залами на 100-150 місць у кожному, різноманітний репертуар, сучасне технологічне оснащення, високий рівень комфорту. Супутній кінопоказу набір послуг дуже широкий: паркінг для машин, дитяча кімната, кафе, бар, ресторан и т.п.. Окремі кінокомплекси мають спеціалізовані бібліотеки и читальні зали, зони відпочинку, виставочні зали и дискотеки. Така багатофункціональність дозволяє їм становитися центрами молодіжного и сімейного дозвілля. Тому що основна вікова категорія, що відвідує кінотеатри — це люди від 14 до 38 років, студенти та молодь з вищою та середньою освітою.

Сучасний кінотеатр повинен мати достатню кількість залів з точки зору демонстрації фільмів. В основному це 8-12 кінозалів. Оптимальна кількість місць у залі має бути не більш ніж 140 чоловік. При цьому зали повинні бути запроектовані таким чином, щоб могли б обслуговуватися єдиною кінопроекційною зоною. Такий кіноапаратний комплекс має сучасні цифрові пристрої кінопоказу, а також спеціалізовані пристрої для перемотки кінострічки. Таке апаратні дозволяє зменшити кількість обслуговуючого персоналу та домогтися різниці між сеансами не більше 10 хвилин. Цифрові кінопроектори не потребують перезарядки частин фільмокопій и можуть демонструвати фільм будь якої тривалості з одного посту. Безперемотувальні пристрої – платтери – дозволяють склювати всю фільмокопію в один рулон та демонструвати з єдиного посту без перезарядки. Керівництво кіноустановками усіх залів в таких кінотеатрах проводиться централізовано з комп'ютера. А це дозволяє встановлювати у кожному кінозалі єдиний пост кінопроекції (замість трьох по ДБН). Стаціонарні кіноустановки монтуються у спеціально обладнаних приміщеннях – кінопроекційних, забезпечуються високовідображуючими екранами, спеціальним звуковідтворюючим обладнанням. Але усі ці технологічні новинки вносять значні зміни та доповнення к умовам до проектування сучасних кінопроекційних.

Різний рівень комфорту вносить зміни також і в планування місць для глядачів. Габарити меблів для глядацьких місць: крісла, м'які крісла, крісла с трансформуючимися елементами, диванчики, - змінюють відстань між спинками сидінь, ширину місць в осях підлокотників и, відповідно, кількість рядів та місць у них. Не варто забувати також, що не менш 3% глядацьких місць, необхідно передбачати для інвалідів на колясках.

Якщо кінозал – серце кінотеатру, то фойє – його обличчя. У фойє, окрім точок харчування розташовуються ігрові автомати, виставки, електронні казино, торгівельні кіоски по продажу відеокасет, дисків, плакатів, постерів, книг, футболок та кепі, іграшок-сувенірів по кіношній тематиці. Спеціалісти рекомендують на площі фойє або поряд, влаштовувати гральні зали (наприклад, більярд, боулінг и т.п.), дитячі кімнати, місце для невеликого оркестру, телевізійні монітори.

Усі ці зміни у функціональній організації діючих кінотеатрів свідчать про те, що умови, викладені у діючих нормативних документах по проектуванню даного вид видовища, не відповідають реальному стану та потребують вивчення та корегування.

Література

- 1.Змеул.С.Г. Архитектурная типология зданий и сооружений /С.Г.Змеул, Б.А.Маханько.-М.,1999.-240с....
- 2.ДБН В.2.2-16-2005 Культурно-видовищні будинки та споруди
- 2.ОСТ_19-154-2000 Кинотеатры и киноустановки. Технологические параметры зрительных залов /Информационная система «СтройКонсультант».

Аннотация: Зенькович Н.Г. кандидат архитектуры, доцент кафедры АПГЗС КНУБА. В статье исследуются особенности развития современного этапа эволюции кинотеатров. Приведены основные типы, дана их характеристика и определены особенности эксплуатации..

Ключевые слова: кинотеатр, мультиплекс, киноаппаратный комплекс, кинозал.

Abstract: Zen'kovich N.G. Candidate of Architecture, associate professor of the department Apgzs Knuba. In the article The peculiarities of development of the modern stage of cinemas evolution are investigated. The basic types are given, their characteristic and peculiarities of exploitation are defined..

Keywords: Cinema, multiplex, Kinoapparatnyj complex, Cinema.
View Keywords: design, transforming environment vistavki, fairs, festivals, schemes of substantive content.